

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН У 6 Ч. ПРЕ ПОДНЕ

УРЪЉУЈВОДБОР

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092.

БРОЈ 5 ПАРА

Стан Редакције и Администрације Космајска ул. бр. 22.

Одласи се дају у Администрацију. Цена утврђена.

Неплаћена се писма не примају. — Рукописи се не враћају.

Писма, рукописе, новца и све остало што се односи на лист, слати власнику листа

У Буковини и Источној Галицији

БУКУРЕШТ, 24 августа

Телеграфишу из Мраморнице, да су у Буковини и Источној Галицији сконцентрисане огромне руске снаге, које су отпочеле снажну офанзиву на фронту од 150 километра, да би саломиле аустро-немачко лево крило.

Један природан закон

Има око стотину година, како је Аустро-Угарска у основи својој имала завојевање Балкана. Погрешно је мишљење оних политичара, који износе тобош неке историске доказе, о неком споразумевању Аустро-Угарске са Русијом у погледу утицајне сфере. У архиви аустриске дипломатије могу се наћи такви документи, али не треба сума смести, да А. Угарска званично једно говори, а у ствари друго ради. Пример је Бугарска. Бугарска према своме положају и према свему ономе, шта је Русија за Бугарску учинила, она би требала да потпадне под руску утицајну сферу, ма пак видимо, да је Бугарска од свих других балканских држава најснажније прикована за А. Угарску, управо државни њезин живот је један део аустриске политике на Балкану. Аустрија је хтела цео Балкан, а не поделу сфере са Русијом.

Географски положај Балкана пружао је све могуће повољне услове А. Угарској, да она постане моћни и утицајни фактор на Балкану, место тога видимо, да се народи свих балканских држава до највеће пожртвованости боре против њезине хегемоније, која претставља народно ропство. Кад преврнемо ту стогодишњу историју њезине балканске, нарочито југословенске политике, ми ћемо јасно видети, да је свака она држава и сваки онај народ, који је стајао са А. Угарском у вези, или стајао под њезином заштитом, или под њезиним утицајем — пропадао и нестајао. Пропаст Турске има нарочито да захвали аустриском утицају; пропаст

Угарске искључива је последица аустриског утицаја; пропаст хрватске независности почива на аустриском утицају; неминовна пропаст Србије наступала би, да је Србија остала под аустриским утицајем; борба против аустриског утицаја у Румунији колеба спас или пропаст румунског народа, једном речи, сваки народ, који је са њоме спречао, или је пропао, или пропада или ће пропасти. То је природни закон. Аустро-Угарска нема услова ни за миран живот својих грађана, она сама без живота, не може никоме другоме дати здрав живот. Као таква мораће пропасти и мораће се распасти, а са њоме ће морати пропасти и сви она делови, који су отровани њезином крви.

Тај природан закон неће моћи мимоћи ни Бугарску. Њезина је политика неприродна, као што је и она аустриска. Што год је пак неприродно то мора пропасти. У извесним приликама може се та пропаст мало и протегнути, продужити, али се пропаст та не може отклонити, она мора неминовно наступити, јер је неприродна. Као што сви природни закони имају свој узрок и последицу тако и народна политика има свој природни узрок и последицу. Злом узроку може само зла последица следовати.

Рабош

Олем јуче послом до треће београдске гимназије у којој је сада смештена енглеска мисија. На самом улазу стоји један човек, са пуном корпом старих прљавих апотекарских флашица. Не бих га ни спазно да ме не повуче за крај од капута.

— Узмите флашицу да се не би враћали и губили ред.

— Какву флашицу, погледај га ја?!

— Па флашицу за лек.

Мисија не даје флашице. Ево ову за 0-30 дин. и он ми пружи једну од 0-50 дин.

— Ама нећу ја за лек браним се ја и улазим. У ходнику пуно света. Гуше се и тискају око врата а свако у руци стегао флашицу.

Који су свршили визиту трче код лаборанга са оном флашицом на којој је број и по овоме броју добијају „лекове“. И доктори не наплаћују преглед, лекови бесплатни али онај чова тргујели тргује са флашицама. Њега кошта флаша 5 дин. стотина а продaje 30 динара. И сваки дан бар толико пазари.

Кад сам излазио дође једна жена за флашицу, али како је велика тражња то је и он повишио цену и сад је тражио 0-40 дин. за флашицу.

Аргус.

Зверски поступак

— Ухапшена због милосрђа —

Букурешт, 24. авг.

Поверљиво телеграфишу из Берлина да је тамо осуђена на 4 године робије извесна Маргарита Кир из Шлезвинга (Немачка) зато што је показивала необично милосрђе према једном болесном руском козаку, који је као немачки заробљеник лежао у једној болници у Берлину.

Враћају се

Румуни — радионица напуштају Германију и Немачку.

Букурешт, 24 авг.

Преко 35.000 радника, који су били упуслени у фабрикама у Лајпцигу, Франкфурту и другим местима Немачке, вратили се у отаџбину.

Такође се и велики број радника, који су били у Аустрији вратили су се у земљу и одмах се јавили својим командама.

Национална економија

Од националне економије нераздвајан је социјални живот; управо социјални живот и развија се из националне економије.

Интересантно је посматрати данас социјални живот у Београду према сталежима, а тај живот, без сумње, је једна са животом у свима већим местима на граници према Аустро-Угарској.

У напред изјављујемо, да највећи терет ратне тешкоће сноси чиновнички staleж, или уопште staleж, који живи од своје сталне плате. Ратно стање мења човечији живот у разним облицима и све те промене подноси тај staleж са једном непромењеном чињеницом а то је платом, или јасније речено, са сталним и непроменљивим његовим беривима. Сав живот око њега може да се измени, или олакша, или погорша, што је овај последњи случај рата, али оно, што се код њега не мења, то су његова стална берива.

Данас је у Београду живот скоро четвороструко скуљи, него што је био у нормалним приликама. Сви они, који живе од сталне плате, четвороструко је погоршан њихов живот, према нормалном стању. Међутим они немају никакав пут и начин, да надокнаде нужни недостатак, којег је скупоћа проузроковала и данас ће добар психолог у „господину чиновнику“ видети бедну мизерију, који у кући својој са породицом својом сноси сав терет овога рата. И што би могао у овоме метежу, као радна снага, прибавити и заслужити недостатак за нужни живот, он то не може чинити ради свога положаја. Положај му то не дозвољава, а осим њега, то му не дозвољава ни критика социјалнога живота, која га излаже руглу, подсмеху, па чак и јавним нападајима. Те сцене се најбоље могу видети пред општинским продаваоницама. Дође пред продаваоницу чиновник, који нема послуге, да јефтиније узме најнужније потребе, а жури, да благовремено оде на дужност, беспослени свет виче: „ето господина, њему се мора прво дати, а ми сиротиња морамо чекати!“ Међутим та сиротиња нема ни појма, колика је тек сиротиња у души тог бедника, који мора јефтиније да набави себи жи-

вот, а у исто доба да тачно и савесно одговори својој дужности и опет да буде изложен неразвишеном руглу. Нема горе мизерије од оних у капуту, који платицом својом могу тек да преживљују и у нормалним приликама, а камо ли у приликама, које су четвороструко живот покушале.

?

Софија, 24 авг.

У споразуму са главним штабом и владом министар војни је позвао на 45-то дневно вежбање три класе резервиста. Вежбе ће се одржати на српско-бугарској граници.

Поморска акција

— Број потопљених енглеских бродова —

Лондон, 23. авг.

Број енглеских трговачких бродова потопљених од стране немачких подводних лађа у првом шестомесечју 1915 године достижу 163.

У истом том периоду времена потопљено је и 45 једрелица.

Женски свет

Анкета:

„Кад је жена најпријатнија човеку?“

Р. S. Одговори треба да буду кратки и језгровити. Фриволне одговоре нећемо узимати у обзир, а све остале који заслужују општу пажњу публиковаћемо у листу.

Одговоре треба слати одмах преко уредништва писцу горње рубрике, како би могли бити на време публиковани.

Зор.

Шала

— Но, душо, шта ти је казала врачара?

— Казала је, да ћу добити мужа, па онда дете, и да ћу бити срећна. Али она ми још рече, да треба да pazим да се све то по реду догоди.

Италијанска војска

Кренула се из Бриндисија ка
Либију.

Солун, 24 авг.

Из Рима телеграфишу, да је у Бриндизи урчано на 50 транспортних бродова једна армија италијанских војника од 30 хиљада душа, која је упућена за Либију, где су се побуњили Арабљани.

Над Лавовом

— Успех руских авијатичара —

Букурешт, 24. авг.

Из Беча телеграфишу, према коминикеу аустријског главног генералштаба, да је једна ескадрила руских аероплана летела над Лавовом и успела да знатно поквари железничку станицу и две касарне. Штета је огромна.

На аероплане је пуцано, али без успеха.

За зимску војну

— Министар војни обишао фронт —

Париз, 23. авг.

Министар војни г. Милен у пратњи својих ађутаната обишао је борбени фронт у Алзасу и Вогезима и прегледао припреме које су учињене за зимску војну.

Министар је био потпуно задовољан положајем трупа.

Трупе за Дарданеле

— 80 хиљада англо-француских војника —

Солун, 24. авг.

Из Марсеља телеграфишу, да су се за Дарданеле кренуле нове англо-француске трупе на 150 транспортних бродова. Број трупа цени се на 80 хиљада војника. Са трупама се кренула и тешка артиљерија.

сигурна пропаст. Нарочито оне многобројне ситне сопственике који искључиво живе од кирије, и којима је и тај једини извор прихода сада одузет. Они да би себе и своје породице издржали, морали су се сад у сво време задуживати и код приватних лица и код Месног Одбора. И зајста овако скројени закон био би крах за за многе и многе.

На у ком случају не може се пледирати у корист кирајџија али тако исто ни у корист сопственика зграда. Мора се наћи једна средина, да се не нашкоди ни једнима ни другима. Стога мислим да и овде треба установити једну мешовиту комисију, састављену и од сопственика и од кирајџија која би имала да реши све ове спорове.

Хоћу овде да напоменем моје мишљење са којим мислим да ће се многи сложити:

Све ове становнике из крајева Београда који су изложени непријатељској ватри и који су се морали иселити ма где, било у унутрашњости, било на југ Београда треба ослободити кирије. Становнике из оних крајева вароша који нису били у опасности, треба натерати да плате кирију. Исто тако и оне, којима приходи нису умањени, треба оптеретити каријом. Ово треба да буду два главна разлога за одређење у овоме спору. И ако се буде радило само по овоме принципу, мислим да ће то бити најбољи начин и пут да се дође до склада.

Ж-ж.

ХЕРЦОГ МЕКЛЕНБУРШКИ

— Његова посета и бугарска јавност —

Софија, 24. авг.

Иако се у бугарским владајућим круговима долазак мекленбуршког херцога хоће да представи као обична посета бугарском краљу

без икаквог политичког карактера, ипак се у бугарској јавности долазак херцеговом прид је велика важност. Коментаришућа долазак херцегов „Мир“ вели, да ни уколико није тачно тврђење полувластичких кругова да је посета само акт куртоазје. Јер у том случају не би са херцогом дошао и др. Розенберг, бивши пруски министар унутрашњих дела и један од људи блиских цару Ваљему.

Воздушна војна

Успехи француских авијатичара

Рим, 23. авг.

Из Париза телеграфишу италијанској Телеграф. Агенцији, да су четири ескадрине са по 10 француских аероплана летеле у различитим секторима борбеног фронта и из ваздуха бацали гранате на немачка пољска утврђења, и нанела огромне штете.

Контрабанда за Турску

— Динамит у пакетима —

Букурешт, 24. авг.

Поштанским чиновницима је пошло за руком да у извесном броју пакета, који су били упућени за Турску, пронађу динамит. Роба је конфискована.

Увек исти

— Брутално понашање Немца у руској Пољској —

Рим, 24. авг.

Италијански виђенији листови дознају из Петрограда, да се немачке армије које се налазе у Пољској, показују врло брутално према пољском становништву. Немци су већ почели да силом регрутују све способне људе и вежбају их у радњи с пушком. „Секоло“ дознаје још, да је огроман број становника руске Пољске побегао у Москву.

ФЕЛТОН

Ж. Ж.

ХЕЈ СРБЉИ!

Још пре прве аустријске погипије, на Ади Циганлији, док су биле само омање чарке између наших и њихних а док насу још били тако „затегнути“ односи између противника, водили су се често пријатељски разговори између наших са Циганлије и њихових са њихне обале. Разумесе да су морали довикивати.

Али свако вече нашима је се јављао са оне стране, из једнога шевара, један исти глас у исто одређено време. Био је то један њихов наредник који је волео да заповеда шале на рачун наших и да пецка, сматрајући себе за нешто више, за „дарског војника“.

— Хеј Србљи, имате ли дувана, одочињао би он своју конверзацију са нашима.

— Имамо, те још каквог. Хоћеш ли?

— Па дабоме!

— Па дођи, даћемо ти.

— Ама дошао бих ја али оћете да убијете, одговара он.

— Нећемо, нисмо ми такви.

— Него донесите ми ви, па да видите да је боље код нас него код вас.

Такви разговори су се понављали више од десет, петнајест дана, и увек у одређено време чуо би се глас из шевара:

— Хеј Србљи!

Нашима се досадило и једно вече му викну један, па добро Швабо, кад ти већеш код нас, ми ћемо доћи код тебе.

Кад су наши прешли на

леву обалу Саве, Аустријанци су се повукли према земунској железничкој станици. Њихов наредник је и даље понављао свој уобичајени експеримент. Нашао је опет згодан шевар и опет у одређено време чуо би се његов глас: Хеј Србљи!

Досади се то п.поручнику К. и једно вече одабра десеторицу и пође у заседу да ухвати овог јунака.

Пре него што ће доћи Аустријанац, они се привукоше шевару, заузеше места остављајући отвор, као у клопци, са оне стране одакле ће доћи Шваба.

Лежали су у трспи са притајеним дисањем и нестрпљиво очекивали момент да се укаже ова жица што им досађује већ толико време.

У први сумрачак угледаше неке контуре где се приближују трспи. Заћоше

Питање о кирији

Продлазе дани и неосетно улазимо све дубље и дубље у једну неодређену фазу. Мислим на наше економске и материјалне прилике. И као што стоји нерешено наше спољно питање, даћање о повећању наше територије и о ономе шта ћемо добити после овог рата и колико; исто тако пуно је унутарњих питања која стоје нерешена а која су врло актуелна по наш унутарњи живот. И у колико улазимо више и дубље у ову ратну зачмалост и апатију, у толико се више замршују ова унутарња питања, тако, да ћемо по свршетку рата осетити сву озбиљност и тежину.

У ова питања спада једно као најважније, а то је: питање о становима.

Колико је се до данас писало о овоме по свима нашим листовима па ипак није у овоме погледу постигнут никакав резултат или бар препризно одређен правац.

Данас нису ни на бојноме пољу већа непријатељства, него што су код нас, између кирајџија и газда.

Док кирајџије вичу: нећемо да платимо и вратићете и оно што смо и дали, догле их газде уверавају:

како ће да плате јер нико не заповеда у њиховим кућама.

А кирија се гомила, гомала, Неки су до сада натоварили по тринајест месеци а не помашљају да ли ће се платити а како ће се платити, ако закон буде донешен у корист сопственика.

Ако промеримо оне речи које круже међу кирајџијама; да ће се газдама опростити порез и општински прарези у замену за кирију, мора се доћи до закључка да је неправдо.

Пред земаљским законима су једнаки; и газде и кирајџије. Закона морају бити подједнаки за све. И кад би се збиља поступило по горњем. закона би били на страни кирајџија док би сопственица имања били застављени. А замислите у каквој сразмери је годишњи порез једнога сопственика према кирији коју prima у току једне године. Огромна разлика.

Па лепо додају други опростиће се интерес онима који дудују Управи Фондова. Али то је мало.

А шта ћемо са онима који дугују приватним заводима и зеленашима. Одговор је прост. — Њих чека

Б. М. Делићлић:

Лазаребе мошти.

Кроз векове дуге лежале су мирно, Мошти мученика, потоњег цара. И нико их никад е' мржњом није дирно. Лежале су мирно мошти Цар Лазара.

И тако су мошти дочекале славу, Понова да силе сред Косова поља, И да труло царство своју погне главу Као некад Царе и сва свита боља.

И мирно је Царе у ковчегу својем, Почивао даље и чекао зору, И слушао како у даљини ломе Српски топи пут за дивну фрушку-гору

Док једнога дана као гром да груну. У тешка растова манастирска врата. И маса Татара као пламен суну, Да разнесе мошти и накит од злата.

Ал у томе маху крај њивота стара, Непробојна леса косовских јунака, Створи се да брани мученика Цара На свима оклопи и мишица јака.

И стукнуше хорде подивљалих људи Застрашени беже у недоглед сви. А крај Цара бедем мачева и груди Косовских јунака, као да су живи.

Саветовање

Радославов и Жекон код краља

Софија, 24 авг. Министар председник др. Радославов и министар војне генерал Жекон отишли су по краљевом позиву у двор и тамо се дуже време задржали. После саветовања са Радославовом и Жековом краљ је примио у аудијенцији г. Сзванског руског посланика.

ЛИФЕРАЦИЈА МУНИЦИЈЕ

Мејава енглеског министра муниције

Лондон, 23. авг. Енглески министар муниције је изјавио, да број фабрика које је до сада енглеска влада реквизирила за израду муниције износи сада 190.

Фабрикација муниције у Енглеској је у овом тренутку 150 пута већа но што је била у првом месецу рата.

ПОТОПЉЕНИ КОНТРА-ТОРПИЉЕРИ

Успех савезничких подморца Солун, 24. авг.

Са званичне стране саопштавају, да су савезнички подводни бродови, који стално крстаре између Галипоља и Нагара, успели да потопе четири турска контра торпиљера.

Ј. Марковски

код Радославова

Софија, 24. авг.

Аустро-угарски посланик г. Марковски посетио је др. Радославова министра председника.

Дневне вести

Престолонаследников повратак

Њ. Краљ. Височанство Престолонаследник Алек-

сандар после дводневног бављења у Нишу вратио се у Крагујевац.

— Еј Србљи, где сте!
— Ту смо Швабо викну п.поручник К.

— Хеј Србљи, где сте!
— Ту смо Швабо викну п.поручник К.

Ево нас, ту смо викнуше ваша у глас и поскакаше са својих места са упереним бајонетима, као из пакла.

И сви се предадоше, те их наши дотераше, код осталих који су очекивали овај лов.

Код Престолонаследника

Пре свога повратка у Крагујевац Престолонаследник је примио све посланике Сила Споразума.

Код Краља

Јављају нам из Крагујеваца да ће Престолонаследник отпутовати у току данашњег дана код Краља.

Посетко г. Пачу-а

Престолонаследник је посетио оболелог Министра Финансија г. Пачу-а и задржао се код њега дуже време.

Д-р Бери

Д-р Бери, шеф енглеске мисије у Врњ. Бањи допутовао је у Ниш са 4 члана мисије.

Енглески војни изасланик

Енглески војни изасланик при нашој Врховној Команди отпутовао је јуче за Лондон.

Отпутовао

Секретар руског посланства г. Јевремов отпутовао је у Петроград.

Г. Чапизшиков

После измењаних шифрованих депеша са Софијом, г. Чапизшиков, бугарски посланик, отпутовао је аутомобилом за Софију.

Др. Велимировић

Др. Велимировић, који је дуже времена пробранио у Америци допутовао је у Лондон, одакле ће се за дан два преко Француске и Италије вратити у отаџбину.

Трговачка Академија

Почетком новембра отвориће се у Нишу двомесечни курс за матуранте Трговачке Академије.

За пострадали округе

На јучерашњој седници Средишног Одбора народ-

них посланика решено је да се једна партија добровољних прилога у одељу примљених из иностранства, разда народу по окрузима, која су страдала од аустријске најезде.

— Е Швабо нећеш више викати и тражити дувана. Ево га сад га имаш и наши им дадоше да запале по једну.

— О мај, ништа ми није било чудноватаје него кад сам викно а чујем глас иза мене. Знам да сам увек чуо са ове стране, одкуда наједном тако нешто, ни снечао насам да сте ви, ту око нас.

— Е тако ми, кад нећеш ти код нас ми ћемо код вас, одговори му један од наших.

Шећер

Како се у Солуну налази већа партија шећера за Србију, а грчка влада одбила да исти пропусти, наша је влада преко свога конзула посредовала и исти ће за неколико дана бити у Нишу.

Шофери

На захтев Министра Грађевина Министар Бојни г. Бојовић, ослободио је од војне дужности, изван број војних шофера и ставио их на расположење Управи пошта и телеграфа.

Ованви смо

(АФОРИЗМИ)

Жеља многих супруга: кад би ме моја жена бар овла онда хтела да посматра као странца!

Физички закон: теже је пуну главу високо држати, него празну.

Само онај уверава у своје познавање света, ко га у ствари нема.

Анекдоте

Из живота знаменитих људи

У Лондону се једном на јавној драмби продавали неки расходовани коњи. Тој продаји присуствовао је и чувени глумац Вервик, који је ванредно лепо умео да подражава свачији човечији глас, ако га је само једном чуо.

„Прва нумера, моја господо, — поче онај чиновник, што врши продају, — јесте једна доратаста кобила“. У тај мах исте те речи, понови Бервик, али тако слично, да је цела публика ударила у смех. Чиновник погледа, одакле глас долазаше, па ућута. „Коју ћемо јој искључну цену дати?“ Настави чиновник, а у исти мах се исте речи, истим гласом поновише, а публика удари поново у смех. „Ја мислим, настави чиновник, да ставимо сто

ПОДЛИСТАК

Pierre Loti

Madame Hrysantéme

Још ми је пред очима слика великог Ива, како се брани од једне чете тих ситних „мусма“, које нису могле бити старије од дваест до петнаест година, па не допирући му ни до појаса, стадоше га вући за рукаве, хотећи га навести на блуд. Но он се јуначки отргао од њих — „Ђаво вас однео!“ — и био сав индололиран због дрскости ове дечурлије.

XII

...18. јула...

Четири чиновника са мога брода данас су се сместили исто као и ја, па стањују у истом крају где и ја. Овакви бракови у Јапану

гујинеја!“ У исти мах Бервик понови исте речи и опет наста смех. „Дакле сто гујинеја!“ Викну чиновник, а Бервик понови то исто. Док се публика смејала, чиновник удари у добош: „први, други и трећи пут!“ И окрете се Бервику речима: „Хвала, господине, ваша је кобила!“ Тек онда публика удари у смех и Бервик је своју шалу морао платити са 80 гујинеја, јер кобила није вредила више од 20 гујинеја, вредност коже, пошто је у једној ноzi била посве саката.

О пољупцу

— P. de G. —

Многи пољупци роне љубав као капи воде најчвршћи камен.

Роса у цвету блиста — пољубац на уснама. Њихов сјај исцезне кад нестане сунца и љубави.

И најслађи пољубац често загорча.

Из јеврејског царства

Један официр случајно паде с коња на сред улице. Ту се десио Моша са Дорота:

— Господин официр, мени се то никад не би десио.
— Шта Мошо, ти боље јашиш од мене! — викну официр.

— То не, али ја не бих никад узјашно на коња.

Из дечијег света

Златни наивности

Мама: Опет хладно. О, свети господо, да ли ће ове зиме једном огрејати сунце.

Најмлађи синчић: Мамице, чика сунце чека да буде топле па да онда сија, и њему је зима.

Умесан предлог

Перица: Мамице, зашто ти увек ћутиш кад печеш колаче.

Мама: Па шта имам да говорим.

Перица: Ето, кажи на пример: Перице хоћеш парче колача.

МИСЛИ

— Скупља Вер —

Убити се из љубави је глупост, исто таква као и живети без љубави.

У љубави налазимо: срећу, задовољство и — смрт.

Љубав је орђе које лагано убија, али чији су болови слатки и зносни.

Љубавне сласти су отров које би сваки до дна испио.

Последње вести

На Галипољу

— Успех Савезника —

БУКУРЕШТ, 24 авг.

На целом Галипољу воде се крваве борбе. Савезници имају великих успеха. Један батаљон турски опкољен је. Савезницима стижу непрестано појачања. Сви коресподенти страних листова добили су долуштење да прате ток борбе.

Србија и Грчка

— Србија хоће директну везу са Солуном —

АТИНА, 24 авг.

Листови доносе, да је у своме одговору Силама Споразума српска влада најкатегоричније изјавила да интереси Србије и целог Словенства захтевају да Србија има директну везу са Грчком преко Солуна.

су сасвим обична ствар. Господин Камгуру то извршује без икакве опасности, без тешкоћа и без велике церемоније.

Разуме се само по себи, да све те госпође долазе у посету Хризантеми.

На првом месту госпођа Руша, наша сусетка са стереотипним осмехом, која се удала за малог Шарлеза Н... Онда, госпођа Нардис, која се — ако је то уопште могуће — још више смеје од госпође Руше, и која много личи на једну птицу. Оча је најумиљатија од свих наших жена, а удата је за једног плавог северца, који је обожава. То је најзаљубљенији пар међу нама, који се никада не одваја и која ће још можда једини заплакати, када се буду морали растати. Онда Сикун Сан, која је пошла за неког бродског лекара, и нај-

после мала Туки-Сан, коју је повео у своје дворе један наш кадет. Ола је тако мала, да једва износи неколико педаља, а тек је навршила тринаесту годину, али је већ потпуно развијена, страшно се прави важна и брбља као нека пиљарица.

Још у време мога детињства водили су ме чешће у „Животињско позориште“. Онда је извесна госпођа Помпаур играла главну улогу; била је то морска маска са великом киком па глави. Кад гледам малу Туки-Сан, сећам се оне маске.

Увече долазе сви код нас на састанак, па пошто попијемо чај одлазимо у поворци у шетњу с лампонама у руди. Моја жена, која је озбиљнија, туробнија и одличнија од других, покушава играти улогу до-

Дарданели

— Дарданели морају пасти —

СОФИЈА, 24 авг.

Из Лондона јављају, да су се Енглези решили да ма по цену највећих жртава пробају Дарданеле и ућу у Мраморно море. Да би се ово извело Енглези спремају још једну армију од пола милијона.

Кнез Арсен

— Висока пажња према српском кнезу —

ПЕТРОГРАД, 24 авг.

Кнез Арсен Карађорђевић, који је у последњим борбама тешко рањен, пренесен је по нарочитој жељи руског цара у Петроград у царској болници.

Акција у Дарданелима

— У борбама учествује и талијанска флота —

АТИНА, 24 авг.

У мореузу се воде огорчене борбе између Савезника и Турака. У борбама учествује и талијанска флота.

ТРГОВИЦА

Цветка Ђорђевића

У МЛАДЕНОВЦУ

Има на своје стоваришту и увек у великој количини:

Кафе I и II врста
Плавог камена.
Церезина
Парафина
Есенције
Коњака

Сајуна за веш и чистог
Рајлука
Бисквића
Чоколаде све величине
Суве, свилене и филоване
бонбоне

Фиде у сандуцима од 5, 10 и 25 клгр., као и све остале сорте колонијалне робе

ЖЕЛТИНА МАШИНСКОГ, БЕЛОГ, ЦИЛИНДЕРА, ВАЗЕЛИНА и осталих потреба за вршалице

Продаје ангро, а цене најповољније

285

—10

Имам на продају 600 буради

пекмезарских добрих; коме је потребно нека се обрати потписатоме:

Љубомир Ристић

271 9—20

хотелијер „Касине“ у Крушевцу.

манице, кад дођу пријатељице с пријатељима. Ја се забављам посматрајући ове нескладне перове, који су за одређено време спојени брачним везом. Нарочито ме занимају женице, кад у три „темпа“. Четвороношке падну пред Хризантемом, која игра улогу домаће краљице.

Чим се нађемо сви на окупцу, пођемо на пут узвевивши се двоје по двој по двоје испод руке, па с лампањима на бамбусовим штапићима пођемо у град. Дивна слика!

Да стигнемо у стари јапански Нагасаки, морамо силазити улицом, или боље рећи, вратоломном козом путањом, у пријатном уверењу, да ћемо се истом стрмом стазом ноћас враћати и спотицали се о исто камење, пре него што стигосмо до куће и постеле.

Силазимо у дубоку таму испод високог грања и између старих кућерака, из којих нам зрачи слабе светлости падају напут. Лампони нам користе доста, нарочито кад нема месечине или кад су облаци заклонили месец.

Најзад се нађосмо у срцу старог Нагасакиа у дугачкој осветљеној улици, којом врви свет. Брзопогицинови вукући колица јуре поред нас, а на ветру се љуљају хиљаду шарених лампона од хартије. Из тихог и мирног предграђа упадосмо у великоварошку врву.

Овде се, пристојности ради, морамо одвојати од својих жена, Њих пет ухватите се под руке, исто онако као девојчице кад пођу у шетњу. Ми мушкарци идемо за њима сасвим озбиљно.

— Наставиће се: —

ЦАКОВА

од брашна и има већу количину радња

МИТРА ВУКОВИЋА

208 Београд — Теразије 3 3

Ивашле су из штампе књиге:
L. Adle Prevest

МАНОН ЛЕСКО

РОМАН

с француског превео
Дамњан Ковачевић

Цена 2.50 дин.

ВОЈНИ КРИВИЧНИ ЗБОРНИК

у који су ушли: Закон о устројству војних судова; Војни Казнени Законик; Законик о поступку војних судова у кривичним делима; Закон о војном дисциплинском суду и дисциплинска уредба.

Уредно

Гојко Никетић

Цена 3— дин.

Књижарија 30 од сто рабата. Препродавцима 20 од сто. Поруџбине прима

Издавачка Књижарница

ГЕЦЕ КОНА

275 Београд. 4—5

Издања књижаре

С. Б. ЦВИЈАНОВИЋА

— Београд —

Исидора Секулић

ПИСМА ИЗ НОРВЕШКЕ

Дин. 2.50

Милица Јанковић

ИСПОВЕСТИ

Дин. 2.50

Антон Чехов

ОДАБРАНЕ

ПРИПОВЕТКЕ

Дин. 3—

Алфонс Доде

САФО

РОМАН ИЗ ПАРИСКОГ ЖИВОТА

Дин. 3—

Ст. Винавер

ПРИЧЕ КОЈЕ СУ ИЗГУБИЛЕ РАВНОТЕЖУ

Дин. 1.20

275 4—4

ЧИТАЈ

КАФАНА

„АРАПИН“

Чича Панте Костића

МАКЕДОНСКА УЛИЦА

Точи сваки дан изврсно пиво из Парне Пиваре И. Бајлони и даје га:

чаша 0.30

кригла 0.50

Поред доброг пива, располаже и са мезелуком финим а јефтиним.

Колонијалну робу:

кафу, пиринач, зејтин, франкову цигуру, сапун, соду „мртва глава“, шпанску алеву паприку, коњак, штирак за веш и за ратлук, вешблау Сецер, Краус и Колман, фитиљ за ламне и кандила, сапун за бријање „Волф“, чоколаду „Таблер“, рум јамајка и „Отело“ и сву осталу робу има на стоваришту у магацину

Шумадска Банка — Палатка (смедеревска)

281 ПРОДАЈА САМО АНГРО 5—5

ПЕЧАТОРЕЗАЧКА РАДЊА ИЗ БЕОГРАДА

Мирка Ерленвајна

Обреновића улица преко од „Руског Цара“ у НИШУ

Прва поруџбине печата и штампарија. Гравира влатне и сребрне ствари, израђује брзо и солидно по умереној цени. На захтев шаље свој илустровани ценовник.

274 10—10

Лела Перићева

РОМАН из београдског живота

Свремена на време њој би се отео дубок уздах. Сетила се својих родитеља. Боже, Боже, мислила је она, ала бих ја срећна била да су ми родитељи живи! Можда бих и ја била на страни, школовала бих се, видела би свет, и не бих се мучила за машином од ране зоре до мрког мрака!

— Да госпођице, ничег нема срећнијег од безбрижног ђачког живота. Уморни од весела и проводње, ви једва чекате да дођете у свој стан. Али иако сте мртви уморни опет не забрављате да закажете састанак за сутра. И док се сунце још није родило, ви сте већ устали и са дру-

штвом идете и верате се по планинама. Ето, тако се проводите из дана у дан.

Девојка је веома непријатно било да одбије позив. Међутим, да да реч, такође јој је тешко било, пошто је у кући била сама, помајка беше отишла у варош.

— Ах господине мени је веома веома годно. Мата ми није овде. Ја не знам ни сама шта да вам кажем! —
— Но, то је бар лако. Ја ћу причекати док гђа мајка дође. Биће ми необично мило да се видим са господом. Да мало прчањскомо. Она ми се необично допада! и смејући се он додеде. — Немојте, то: она ми се допада да рђаво разумете! — и обоје се насмејаше!

Чекајући да се стара врати Стеван је причао о својем школовању на страни. Живот у иностранству бу-

јан и лакомислен, преувеличаван и улепшаван причањем Стевановим јако је зачимао младу девојку. Она га је слушала пажљиво.

— Ах, та то је ласно тамо живети. Благо вама! —

— Па ипак госпођице, ја, ја нисам био срећан! —

— Како, ви нисте били срећни? —

— Да! Ни лепа поља, ни планине, са својим чаробним језерима, ни плодне ливаде, ни лепа села са својим величанственосм околинам, нису ме очарвала. Моја је душа увек патила. Осећао сам неки терет, неку мору. Међутим нисам ни сам знао услед чега је то!

И ко зна да ли бих кад год и дознао ту тајну да нисам дошао овамо, и ту код сестре. . . . .

— уђао је.

— Наставиће се —